

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра французької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної  
роботи



професор Хмарський В.М.

" " 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Сучасні граматичні течії**

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша  
- французька

Факультет романо-германської філології

2020 – 2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни "Сучасні граматичні течії".

Розробник: Марінашвілі М.Д., к. філол. н., доцент, завідувач кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

  
\_\_\_\_\_

Марінашвілі М.Д.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Голова НМК

  
\_\_\_\_\_

Телецька Т.В.

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № \_\_\_ від. "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № \_\_\_ від. "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище та ініціали)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 1 змістових модулів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки  Спеціальність 035 Філологія  Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька  Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	<b>Вибіркова</b>	
		<b><i>Рік підготовки:</i></b>	
		1-й	-й
		<b><i>Семестр</i></b>	
		2-й	-й
		<b><i>Лекції</i></b>	
		10 год.	год.
		<b><i>Практичні, семінарські</i></b>	
		год.	год.
		<b><i>Лабораторні</i></b>	
		год.	год.
		<b><i>Самостійна робота</i></b>	
		80 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: <b><i>Залік</i></b>	

## **2. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**Мета** – ознайомити студентів з сучасними тенденціями у граматичній думці

**Завдання:** викладення концепцій найбільш важливих напрямків французької граматичної школи у діахронічному та синхронічному аспектах; аналіз вихідних настанов та методологічних засад сучасних напрямків у розвитку граматичної теорії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань студентів з мовознавства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

### **а) загальних (ЗК):**

- ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

### **б) спеціальних (СК):**

- СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- СК02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- СК05. Усвідомлення методологічного та організаційного підґрунтя, необхідного для досліджень та інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
- СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

**Програмні результати навчання (ПР).** У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- ПР 03. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПР 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

### 3. Зміст навчальної дисципліни

**Змістовий модуль 1.** Etapes et tendances principales de la grammaire théorique française

**Тема 1.** Etapes et tendances principales de la grammaire théorique française (XVI<sup>e</sup>-XVIII<sup>e</sup> siècles; XIX<sup>e</sup> siècle; XX<sup>e</sup> siècle – étape actuelle). Deux approches principales des faits de grammaire: mentaliste et formaliste.

**Змістовий модуль 2.** Typologie des grammaires françaises

**Тема 2.** La typologie des grammaires françaises (principes généraux). Types de grammaire selon l'objet de l'étude. I) La grammaire et les niveaux de langue. II) L'ensemble des faits proprement grammaticaux. III) Le nombre des langues envisagées. Grammaires "neutre", globale et spécifique; grammaire d'usage commun et grammaire sélective; grammaire extensive et grammaire restrictive; grammaires synchronique et diachronique; grammaire monolingue et grammaire plurilingue.

**Тема 3.** Types de grammaires selon l'orientation de l'étude (grammaire passive et grammaire active; grammaire statique et grammaire dynamique; grammaire de système et grammaire de réalisation). Types de grammaire selon le but de l'étude (La description: Grammaires descriptive et prescriptive. L'explication: Types de grammaires théoriques. Les grammaires formelles. Les grammaires sémantiques)

**Тема 4.** Approche réaliste et approche formaliste en grammaire. La grammaire fonctionnelle. La pragmatique linguistique, la linguistique cognitive et la grammaire.

**Тема 5.** Méthodes d'analyse linguistique appliquées à la grammaire.

### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	ср		л	п/с	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Змістовий модуль 1.</b> Etapes et tendances principales de la grammaire théorique française												
Тема 1. Etapes et tendances principales de la grammaire théorique française	36	2				34						
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>36</b>	<b>2</b>				<b>34</b>						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Змістовий модуль 2. Typologie des grammaires françaises</b>												
Тема 2. La typologie des grammaires françaises (principes généraux). Types de grammaire selon l'objet de l'étude	8	2				6						
Тема 3. Types de grammaires selon l'orientation de l'étude. Types de grammaire selon le but de l'étude	8	2				6						
Тема 4. La grammaire fonctionnelle. La pragmatique linguistique, la linguistique cognitive et la grammaire.	20	2				34						
Тема 5. Méthodes d'analyse linguistique appliquées à la grammaire.	18	2										
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>54</b>	<b>8</b>				<b>46</b>						
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>10</b>				<b>80</b>						

### 5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

### 6. Теми практичних занять

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

### 7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

## 8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1.	Основні напрями французької граматики ХХ-ХХІ століття (Тема 1)	34
2.	Асиметрія у граматиці. Функціональний підхід (Тема 4)	18
3.	Методи когнітивної лінгвістики у граматиці (Тема 4)	16
4.	Охарактеризувати наведені нижче граматики за особливостями їх побудови та змісту, враховуючи засвоєну типологію теоретичних граматик (Теми 2, 3): Baylon C., Fabre P. Grammaire systématique de la langue française. Paris: Editions Fernand Nathan, 1975. 288 p. Dubois J. Grammaire structurale du français: La phrase et les transformations. Paris: Larousse, 1969. 187 p. Dubois J. Grammaire structurale du français: Le verbe. Paris: Larousse, 1967. 218 p. Grammaire Larousse du XX <sup>e</sup> siècle. Paris: Librairie Larousse, 1936. 468 p. Grevisse M. Le bon usage. Grammaire française. Paris: Geuthner, 1969. 1228 p. Wagner R.-L., Pinchon J. Grammaire du français classique et moderne. Paris: Hachette, 1967. 640 p. Попович М.М. Теоретична граматика французької мови. Морфологія. Чернівці: Букрек, 2010. 288 с. Самойлова О. П., Комірна Є. В. Практична граматика французької мови: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ: Видавничій Дім «Ін Юре», 2008. 512 с.	12
	Разом	80

## 9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ навчальним планом не передбачені.

## 10. Методи навчання

Лекція, пояснення, евристична бесіда; підготовка доповіді та презентації; самостійна робота з науковими та науково-методичними джерелами.

## 11. Методи контролю

Оцінювання усних відповідей, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, підсумковий контроль: залік.

## 12. Питання для підсумкового контролю

1. Etapes et tendances principales de la grammaire théorique française
2. Typologie des grammaires françaises: principes généraux
3. Types de grammaires selon l'objet de l'étude
4. Types de grammaires selon l'orientation de l'étude
5. Types de grammaires selon le but de l'étude
6. L'approche onomasiologique
7. L'approche sémasiologique
8. L'essence de la méthode distributionnelle et son application dans la grammaire

9. L'analyse transformationnelle et son application dans la grammaire  
 10. La méthode componentielle et son application dans la grammaire  
 11. La méthode contextuelle et son champs d'application  
 12. L'approche fonctionnelle et son application dans la grammaire

### 13. Розподіл балів, які отримують студенти

Критерії та шкала оцінювання:

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	<b>A</b>	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю.
85–89	<b>B</b>		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю в цілому.
75–84	<b>C</b>		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	<b>D</b>		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми та підсумкового контролю.
60–69	<b>E</b>		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	<b>FX</b>		не зараховано з можливістю повторного складання



0–34	<b>F</b>	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.
------	----------	---	---

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Відповідь під час заліку теж оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний контроль					Підсумковий контроль (залік)	Фінальна оцінка
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	100	100
100	100	100	100	100		

#### 14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до спецкурсу "Методи лінгвістичного аналізу" / Укл.: Марінашвілі М.Д., Телецька Т.В. Одеса: Латстар, 2000. 17 с. (французькою мовою)

#### 15. Рекомендована література

##### Основна

1. Марінашвілі М.Д. Науково-дослідна робота студента-філолога: навчальний посібник для студентів спеціальності "Мова і література (французька)". Одеса: "Одеський національний університет імені І.І. Мечникова", 2015. 148 с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.

##### Додаткова

1. Culioli A. Pour une linguistique de l'énonciation. Opérations et représentations. Paris: Ophrys, 1990. 225 p.
2. Dubois J., Giacomo M., Guespin L. Dictionnaire de linguistique. Paris: Larousse, 2002. 515 p.
3. Léon P., Bhatt P. Structure du français moderne: introduction à l'analyse linguistique. 4<sup>e</sup> éd. Toronto: Canadian Scholars, 2017. 375 p.

#### 16. Електронні інформаційні ресурси